

Thema: Samen op weg

Overweging 17 juli 2016 – Jonne Meij

Lector: Thea van Deijl

*“... Pas wanneer wij niet langer van onszelf verwachten
dat we briljant, schitterend en begaafd zijn,
maar ons durven laten zien zoals we zijn, vandaag en morgen.
Aan onszelf, aan elkaar,
vrij van de angst om afgewezen, veroordeeld of genegeerd te worden.
Dan kunnen we licht zijn voor elkaar,
een voorbeeld, een richting, een baken ...”*

Eerste lezing: Psalm 18:29-37

Tweede lezing: Matteus 5:13-16

Derde lezing: ‘LICHT’ van Marianne Williamson

Openingsgebed

Wij komen samen
om ons te voeden aan de bron,
waaruit het leven ontspruit.
Wij komen samen
om de liefdevolle energie te delen
waaruit het leven wordt gevoed.
Wij delen
in de kracht en gloed van al wat leeft.
In de naam van de Eeuwige
ontvangen we nieuw licht in onze ogen.
Amen.

Lied: Herschep ons hart

Huub Oosterhuis / Tom Löwenthal

Herschep ons hart, heradem ons verstand,
dat wij elkaar behoeden en doen leven.
Maak ons tot uw gemeente,
wees de stem die ons geweten wekt.
Verberg u niet, verberg u niet.

Welkom en inleiding

Welkom in de Duif op deze zondagmorgen.
Welkom in de eerste viering van de zomersessie met het thema ‘mensen van de weg’.

Samen op weg is de titel van deze viering, op het voorblad ziet u een baken van licht.
In het geval van deze foto was dit licht ter ere van de Britse koningin. Langs de hele kust van Groot-Brittannië werden bakens van vuur ontstoken. Op het moment dat het vuur links aan

de kustlijn zichtbaar was, ontstak men zijn eigen vuur. Op deze manier werden van oudsher bepaalde signalen en belangrijk nieuws, over heel het continent verspreidt, en nu is het een licht ter ere van ons allen, zoekend naar het licht op ons pad en het licht in onszelf. In deze viering kijken we naar verschillende verschijningsvormen van licht in de duisternis waarmee we samen op weg gaan.

Het licht van God dat door David wordt beschreven in psalm 18, het licht waar Jezus de mensen toe aanmoedigt in het evangelie van Mattheus en in de derde lezing het Goddelijke licht in ons zelf, dat wij vrezen.

Als eerste viering van de zomerserie is het ook de eerste viering zonder de verlichtende klanken van ons koor. We zingen evengoed een paar vertrouwde liederen mee met de Duif CD. Ter aanvulling heb ik twee nummers voor u uitgezocht van de Duitse volkszanger Herbert Grönemeijer. Twee nummers die gaan over licht als baken in de duisternis, en/of als houvast en teken van nabijheid.

De zanger spreekt met zijn teksten een geliefde aan. Hij roept zijn geliefde aan als houvast, als licht in het donker, als kern waarop hij zijn hart kan richten en als troostende en verrukkelijke nabijheid. Wie is die geliefde? mens of onzegbare, eeuwige bron?

Er is licht van mensen en licht vanuit de eeuwige bron. Wat betekenen deze beide bronnen van licht voor ons die samen op weg zijn?

Daar gaan we deze viering ons licht over laten schijnen.

Ik wens ons een fijne viering.

Gebed om openheid

Soms vluchten we,
van onze medemens en van jou, God.
Soms vluchten we van onszelf,
en vergeten we ons ware bestaan.

Soms zoeken we groot licht
en hebben we geen oog voor het schijnsel voor onze voeten
zoeken we liefde
en vergeten we naar binnen te kijken
zoeken we houvast
en maken we ons los van anderen

Krachtige en Tedere
Open onze harten,
zodat wij ruimte en vriendelijkheid
ervaren om aanwezig te zijn,
niet alleen voor onszelf, maar voor elkaar,
en voor heel Uw mensheid.

Amen.

Lied: Halt mich

Nehm' meine Träume für bare Münze,
Schwelge in Fantasien,
Hab' mich in dir gefangen,
Weiß nicht, wie mir geschieht.
Wärm' mich an deiner Stimme,

Herbert Gronemeijer, vertaling Jonne Meij

*Schat mijn dromen op waarde,
Zwelgen in fantasieën,
Heb mezelf in jou verloren,
Weet niet wat me gebeurt.
Ik warm me aan jouw stem,*

Leg' mich zur Ruhe in deinen Arm.
Halt mich, nur ein bisschen,
Bis ich schlafen kann!

Fühl' mich bei dir geborgen,
Setz' mein Herz auf dich,
Will jeden Moment genießen,
Dauer ewiglich.
Bei dir ist gut anlehnen,
Glück im Überfluss.
Dir willenlos ergeben,
Find' ich bei dir Trost.

Bin vor Freude außer mir.
Will langsam mit dir untergeh'n,
Kopflös, sorglos, schwerelos
in dir verlier'n.
Deck mich zu mit Zärtlichkeiten!
Nimm mich im Sturm!
Die Nacht ist kurz.
Friedvoll, liebestoll,
überwältigt von dir
Schön, dass es dich gibt.

Komm, erzähl mir was,
Plauder' auf mich ein!
Ich will mich an dir satthör'n,
Immer mit dir sein.
Betanke mich mit Leben.
Lass mich in deinem Arm!
Halt mich, nur ein bisschen,
Bis ich schlafen kann!
Halt mich, bis ich schlafen kann!

*Leg me te rusten in jouw armen.
Houd me nog een tijdje vast,
Tot ik slapen kan!*

*Voel me bij jou geborgen,
Richt mijn hart op jou,
Wil van ieder moment genieten,
Eeuwig durend.
Met jou is 'mager' genoeg,
Geluk in overvloed.
Belangeloos jou te geven,
Vind ik bij jou troost.*

*Buiten mezelf van vreugde.
Wil langzaam in jou ondergaan,
Me gedachteloos, zorgeloos, licht
In jou verliezen.
Bedek me met strelingen!
Laat ons stormachtig zijn!
De nacht is kort.
Vredig, groot van liefde,
Overweldigd door jou
Mooi, dat jij bestaat.*

*Kom, vertel me iets.
Praat tegen me aan!
Ik wil eindeloos naar je luisteren,
Altijd bij je zijn.
Vul me met leven
Neem me in je armen!
Hou me nog een tijdje vast,
Tot ik slapen kan!
Hou me vast, tot ik slapen kan!*

Eerste lezing - Psalm 18:29-37

Heer, U bent mijn lamp en mijn lichter,
mijn God die mijn duisternis verlicht.
Met U trek ik op tegen elke bende,
met mijn God spring ik over elke schans.

Die God – oprechtheid is zijn weg,
het woord van de Heer is puur goud:
Hij is een schild voor wie zijn heil bij Hem zoekt.
Wie is er God naast de Heer?
Wie is er steenrots behalve onze God?

Die God schenkt mij een gordel van kracht,
Hij maakt mijn weg tot een oprechte weg.
Mijn voeten maakt Hij tot hindenhoeven,
ik sta daar hoog op die bergkam.
Mijn handen leert Hij de kunst van het vechten,

en mijn arm leert de bronzen boog te spannen.

Uw schild was mijn redding,
uw rechterhand mijn steun,
uw liefdevolle zorg mijn kracht.
U gaf mijn voeten de ruimte,
mijn enkels aarzelden niet.

Tweede lezing - Mattheus 5:13-16

Jullie zijn het zout van de aarde. Maar als het zout krachteloos wordt, waar moet je het dan mee zouten? Het deugt alleen nog maar om weggegooid en door de mensen vertrapt te worden. Jullie zijn het licht van de wereld. Een stad kan niet verborgen blijven als ze boven op een berg ligt. Je steekt een lamp niet aan om haar onder de korenmaat te zetten, maar je zet haar op de kandelaar, en dan schijnt ze voor allen in huis. Laat zo jullie licht schijnen voor de mensen, opdat ze jullie goede werken zien en jullie Vader in de hemel verheerlijken.

Lied: Land unter / Land in zicht

Herbert Grönemeyer, vertaling: Jonne Meij

Der Wind steht schief
Die Luft aus Eis
Die Möwen kreischen stur
Elemente duellieren sich
Du hältst mich auf Kurs

*De wind is stijf
De lucht als ijs
De meeuwen krijzen stug
De elementen strijden
Jij houdt mij op koers*

Hab keine Angst vor'm Untergeh'n
Gischt schlägt ins Gesicht
Ich kämpf mich durch zum Horizont
Denn dort treff ich Dich

*Heb geen angst voor ondergang
Nevel slaat in het gezicht
Ik vecht me naar de horizon
Daar dan tref ik jou*

Geleite mich heim
Rauhe Endlosigkeit
Bist zu lange fort

*Begeleid me naar huis
Ruwe eindeloosheid
houdt te lang aan*

Mach die Feuer an
Damit ich Dich finden kann
Steig zu mir an Bord
Übernimm die Wacht
Bring mich durch die Nacht
Rette mich durch den Sturm

*Ontsteek het vuur
Zodat ik je vinden kan
Klim bij mij aan boord
Neem over de wacht
Breng me door de nacht
Help me door de storm*

Fass mich ganz fest an
Dass ich mich halten kann
Bring mich zu Ende
Lass mich nicht mehr los

*Houd me stevig vast
Dat ik me houden kan
Help mij het volbrengen
Laat me niet meer los*

Der Himmel heult
Die See geht hoch
Wellen wehren Dich

*De hemel huilt
De zee klimt op
Golven weren zich*

Stürzen mich von Tal zu Tal
Die Gewalten gegen mich

*Storten mij van dal naar dal
De krachten tegen mij*

Bist ozean weit entfernt
Der Regen peitscht von vorn
Und ist's auch sinnlos
Soll's nicht sein
Ich geb Dich nie verlor'n

*ben hemelsbreed ver weg
De regen slaat in 't gezicht
En al lijkt het zinloos
mag het niet zijn
Ik geef jou nooit op*

Geleite mich heim
Rauhe Endlosigkeit
Bist zu lange fort

*Leid me naar huis
Ruwe eindeloosheid
houdt te lang aan*

Mach die Feuer an
Damit ich Dich finden kann
Steig zu mir an Bord
Übernimm die Wacht
Bring mich durch die Nacht
Rette mich durch den Sturm

*Ontsteek het vuur
Zodat ik je kan vinden
Klim bij mij aan boord
Neem de wacht over
Breng me door de nacht
Help me door de storm*

Fass mich ganz fest an
Dass ich mich halten kann
Bring mich zu Ende
Lass mich nicht mehr los

*Houd me stevig vast
Dat ik me houden kan
Help mij het volbrengen
Laat me niet meer los*

Derde lezing

Marianne Williamson

Onze diepe angst is niet dat we onmachtig zouden zijn.
Onze diepste angst betreft juist onze niet te meten kracht.
Niet de duisternis, maar het LICHT in ons is wat we het meeste vrezen.
We vragen onszelf af
"Wie ben ik wel om mezelf briljant, schitterend, begaafd of geweldig te achten?"
Maar, waarom zou je dat niet zijn? Je bent een kind van God!
Je dient de wereld niet door jezelf klein te houden.
Er wordt geen LICHT verspreid, als de mensen om je heen hun zekerheid ontlenen aan jouw kleinheid.
We zijn bestemd om te stralen, zoals kinderen dat doen.
We zijn geboren om de glorie Gods die in ons is, te openbaren.
Die glorie is niet slechts in enkelen, maar in ieder mens aanwezig.
En als we ons LICHT laten schijnen, scheidt dat voor de ander de mogelijkheid hetzelfde te doen.
Als we van onze diepste angst bevrijd zijn, zal alleen al onze nabijheid anderen bevrijden.

Overweging

In psalm 18 horen we David die zijn dankbaarheid uitspreekt voor de hulp die hij ervaren heeft tijdens zijn langdurige strijd tegen 'elke' bende.
Meermaals moest hij de strijd aan gaan. Het was een tijd die hem in duisternis hulde.
Dankzij het licht, zijn God, heeft hij het vol gehouden. Kon hij standvastig zijn. Leerde hij zich teweer te stellen tegen elke bende. En voelde hij ondanks zijn strijd de ruimte om te leven: 'Uw schild was mijn redding, u gaf mijn voeten de ruimte.'

Duistere tijd

Welke rol speelt de eeuwige bron in ons leven?

Hoe kijken we nu tegen dat licht aan terwijl er een idioot inrijdt op een vrolijke menigte, als er burgerslachtoffers vallen bij een staatsgreep.

We leven in een duistere tijd;

- * van zelfmoordaanslagen op mensen die anders geloven
- * Van slachtoffers als gevolg van ingebakken en deels onbewuste discriminatie
- * Van machtsmisbruik ten koste van de eigen bevolking
- * Van doorgedraaide eenlingen die zoveel mogelijk slachtoffers maken.

Innerlijk licht

Men zegt dat sommige van de zogenaamd 'religieuze' daders juist geïnspireerd en aangemoedigd worden door het licht vanuit de eeuwige bron, hun God. Dat juist dat licht hen overtuigd dat alle anderen; andersgelovigen het duister voortbrengen. Dat zij geloven dat zij als dader in het licht van hun God zullen worden opgenomen, wanneer zij het duister vernietigen.

Ik vraag me af: waar is het innerlijk licht van deze daders?

In welk duister leven zij, dat zij de waarde van het leven niet meer kunnen zien en ervaren.

Velen zien dit als een bevestiging van het idee dat leven met God meer kwaad doet dan goed. Zij ervaren dat ze geen liefde en acceptatie van een eeuwige bron nodig hebben om gelukkig en zinvol te leven. De God die kan straffen of belonen, tijdens dit leven of in het hiernamaals bestaat niet meer. Liefde en bevestiging krijgen we van elkaar; zoeken we bij elkaar. Kan de menselijke liefde werkelijk voldoende zijn? In de teksten van Herbert Grönemeijer wordt die liefde groots bezongen. "Ontsteek je vuur", zingt hij, "zodat ik je kan vinden." Of heeft hij het toch over een overstijgende bron van Liefde?

Veldslagen

Davids strijd kunnen we voor ons zien als concrete veldslagen, waarin land veroverd moest worden ten koste van de vijand. Maar net zo goed is zijn strijd een aanhoudende innerlijke strijd. David heeft die strijd kunnen voeren dankzij de steun van een onzichtbare, maar evengoed waarneembare kracht. Een licht in zijn duisternis, dat hem zicht gaf op de situatie en op zijn eigen handelen. Een licht dat een toekomst zichtbaar maakte en zijn handelen richting gaf. Een licht waarop hij zijn hart kon richten, waardoor hij nabijheid kon ervaren.

Wat is nu het verschil tussen de strijd van David, en dat van hedendaagse radicale daders die willekeurig doden in de naam van hun God.

David kende zijn God als een bevrijdende God, een eeuwige bron van liefdevolle nabijheid en trouw. Een nabijheid die hij kon ervaren, waar hij op durfde te vertrouwen en waar hij zich op kon richten om de juiste keuzes te maken. Maar het belangrijkste van de God van David is het feit dat Hij de enige God was en is. Eén overkoepelende God, liefdevol en nabij voor iedereen, de hele schepping. Geen mens uitgezonderd! En waarneembaar voor diegene die open staat voor de ervaring.

Zout en licht

We lezen: U bent het zout van de aarde, jullie zijn het licht van de wereld.

Dat zegt Jezus in het evangelie van Mattheus.

Jezus spoort de mensen aan om hun licht te verspreiden. Om licht te zijn voor elkaar.

Open staan voor Gods liefde zonder oordeel. Die liefde kunnen ervaren en uitdragen.

Marianne Williamson zegt het als volgt: "we zijn geboren om de glorie Gods te openbaren"

"Waarom zouden we onszelf niet briljant, schitterend, begaafd of geweldig achten?" Vraagt zij ons. "Niet de duisternis, maar het licht in ons is wat wij het meeste vrezen" zegt zij.

Zou het werkelijk zo zijn dat wij als mensen bang zijn voor ons licht? Zijn we bang om beter en mooier te zijn dan we nu ervaren?

Als ik om me heen kijk en ik zie hoe mensen zichzelf presenteren...

Op YouTube, Facebook, Instagram, twitter en Linked-in.

Iedereen lijkt even geslaagd en goed gelukt.

Mooie vakanties, studies, netwerken, spullen, huizen, relaties... noem maar op. Hoezo heeft men moeite briljant, schitterend of begaafd te zijn?

Maar is dat werkelijk het licht waar Jezus op doelt wanneer hij zegt:

Steek je lamp aan en zet hem op de kandelaar, dan schijnt ze voor ieder in huis.

Dat klinkt veel kleiner dan het briljante licht van Marianne Williamson.

Dat gaat over het dagelijks leven van gewone mensen in gewone omstandigheden.

Leuke en vervelende eigenschappen

Ik heb het idee dat wij niet bang zijn voor onze kracht maar dat we nog steeds de grootste moeite hebben met het besef dat we 'normaal' zijn. Net als ieder ander mens...

Vaak doe je niet wat je het liefst zou willen, ben je gemiddeld goed in wat je doet, heb je een normaal budget om van te leven en is je partner geen model.

Meestal heb je een aantal leuke eigenschappen maar ook hele vervelende. Ben je jaloers, snel tekortgedaan, heb je moeite met delen, heb je een ochtendhumeur, kan je niet omgaan met conflicten of verwachtingen, ben je verslavingsgevoelig, lui of egocentrisch...

Accepteren we dat van onszelf? Laten we dat zien?

Houden we ook van ons *NIET* briljante zelf?

Wij vinden het niet altijd makkelijk om ons eigen licht te laten schijnen. Naar onszelf kijken zonder kritische oordelen is niet makkelijk...

Toch is dat de sleutel tot meer innerlijke ruimte en licht => Wij hoeven niet Goddelijk, geniaal en briljant te zijn om te kunnen ervaren dat we een kind van God zijn.

Pas als wij onze menselijke, onze burgerlijke GEWOONHEID, onder ogen durven zien.

Inclusief de driften en de tekortkomingen die we lelijk vinden in onszelf.

Als we die durven erkennen.

Als we stoppen onszelf te veroordelen, te verachten of te straffen.

Als we onze eigen lelijke dingen liefdevol kunnen aanzien en kunnen accepteren.

Dan kunnen wij werkelijk de liefde en nabijheid van God ontvangen.

Dan gaat ons innerlijke licht schijnen.

Onmisbaar

In de liturgiegroep stelde ik de vraag: op welke manier kunnen wij als mensen licht zijn voor elkaar? En in hoeverre kan ons menselijke licht dezelfde functie hebben als het Goddelijke licht uit de eeuwige bron?

Wij waren het erover eens dat het licht van mensen voor elkaar onmisbaar en van onschatbare waarden is. Maar ook zagen wij dat het moeilijk kan zijn om op dat licht te vertrouwen. De mens is niet constant in zijn liefde. Wanneer de mensen om je heen zichzelf verachten, veroordelen of afkeuren dan wordt er geen licht verspreid, dan is het leven duister en donker. Dan kan het licht uit de eeuwige bron levensreddend zijn.

Pas wanneer wij niet langer van onszelf verwachten dat we briljant, schitterend en begaafd zijn, mMaar ons durven laten zien zoals we zijn, vandaag en morgen. Aan onszelf, aan elkaar, vrij van de angst om afgewezen, veroordeeld of genegeerd te worden.

Dan kunnen we licht zijn voor elkaar, een voorbeeld, een richting, een baken...
Wanneer we van deze diepe angst bevrijd zijn kan onze aanwezigheid ook anderen bevrijden...

Laat ons mild zijn voor onszelf en voor elkaar.
Niet slechts voor de leden van onze groep, maar voor alle mensen.
Ook voor diegenen die in grote duisternis verkeren.

Muziek

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in de levende Geliefde,
die ons troost en licht geeft.
Ik geloof dat we elke dag opnieuw
worden uitgenodigd om in vertrouwen te leven.

In vertrouwen in een wereld waarin mensen licht
zijn voor elkaar, wie zij ook zijn,
waar zij ook vandaan komen
Ik geloof dat de aarde een groot geschenk is
dat wij mogen koesteren en beschermen.

Ik geloof in de Geest die altijd aanwezig is in ons hart,
in het delen van plezier en verdriet in ons samenleven,
in het werken aan een betere wereld voor iedereen,
gericht op vrede en verdraagzaamheid.

Ik geloof dat ik daar elke dag voor kan kiezen
vanuit verbondenheid met de Krachtige en Tedere,
met de bron van eindeloze vrede en Liefde.
Moge het zo zijn.

Collecte

Intenties die werden opgeschreven in het groene boek

Tafelgebed

Wij breken en wij delen,
wij breken samen brood
en reiken aan elkaar de beker.
Dit eeuwenoud gebaar
herhalen wij vandaag.

Met breken en delen
vieren we gemeenschap
en belijden we gelijkheid,
solidariteit en mededogen.

Uit de verhalen over Jezus
kennen we Zijn licht.
Dat ons bekrachtigd en bevrijd,
en ons aanmoedigt

om licht te zijn voor anderen.

Zo willen wij leven
samen met iedereen die we op ons pad vinden;
de mensen die wij kennen
en de mensen die ons nog vreemd zijn.
Daarom herhalen wij vanmorgen
dit oud gebaar
van breken en van delen.

Nodiging

Breken en delen van brood en wijn

Lied: Dit ene weten wij

Henriëtte Roland Holst / Tom Löwenthal

Dit ene weten wij
en aan dit een houden wij ons vast in de duistere uren.
Er is een woord dat eeuwiglijk zal duren
en wie 't verstaat, die is niet meer alleen.

Onze Vader

(Armeense versie)

Bron van Zijn, die ik ontmoet in wat mij ontroert:
Ik geef u een naam opdat ik U een plaats kan geven
in mijn leven.
Bundel Uw licht in mij. Maak het nuttig.
Vestig Uw rijk van eenheid nu.
Uw enige verlangen handelt dan samen met het onze.
Geef ons wat we elke dag nodig hebben aan brood en inzicht.
Maak los de koorden van fouten,
die ons vastbinden aan het verleden,
zoals wij ook anderen hun misstappen vergeven.
Laat oppervlakkige dingen ons niet misleiden,
want uit U wordt de al werkzame wil geboren.
De levende kracht om te handelen,
het lied dat alles verfraait
en dat zich van eeuw tot eeuw vernieuwt.

Activiteiten en informatie

Slotlied: Die mij droeg op adelaarsvleugels

Huub Oosterhuis/Tom Löwenthal

Die mij droeg op adelaarsvleugels,
die mij hebt geworpen in de ruimte.
En als ik krijsend viel
mij ondervangen met uw wieken
en weer opgegooid
tотdat ik vliegen kon
op eigen kracht.

Zegenbede

